

Myndigheter: Fv. 72 Kvernbrua	
<p>Sametinget: Ingen innspill til planoppstart.</p> <p>Minner om den generelle aktsomhetsplikten jr. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8.</p> <p>Vi minner også om at alle samiske kulturminner fra 1917 eller eldre er automatisk freda (kulturminneloven § 4 annet ledd). Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme et freda kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet (kml. §§ 3 og 6).</p>	<p>Tas til orientering.</p>
<p>Statens vegvesen: Horisontalgeometri og linjeføring på strekningen har stor betydning for kvaliteten på løsningen, ikke minst knyttet til kryss med lokalvegene i hver ende av brua. Sideterreng og veggeometri på strekningen medfører utstrakt bruk av vegrekkverk, og dersom planforslaget kan bidra til å redusere omfanget av sikthindrende vegrekkverk er dette positivt.</p> <p>Dersom det er praktisk mulig, vil SVV anbefale at den private vegen rundt Låkåberget gis atkomst kun i dagens østlige tilknytningspunkt med fylkesvegen. Dette fordrer samtidig at den private vegen gis en vertikalkurvatur mer i tråd med vegnormalene.</p> <p>De imøteser en grundig vurdering av midlertidig trafikkavvikling for alle trafikantgrupper og trafiksikkerhet i permanent løsning. Statens vegvesen vil komme tilbake med en endelig uttalelse når planforslaget sendes på høring.</p>	<p>Det er søkt om fravik i TRFK mht. rekkverk og sikt. Fraviket er godkjent. Risikoanalyse som er utarbeidet i forbindelse med fraviket legges ved plandokumentene når det legges ut til offentlig ettersyn.</p>
<p>Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE): Veistrekningen kommer i berøring med Inna, som er en del av det varig verna vassdraget Verdalselva. Det er beskrevet at forholdet til Inna skal vurderes i plansaken.</p> <p>Det må i videre planarbeid vurderes om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser, jf. NVEs veileder 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging.</p>	<p>Tas til orientering.</p>

<p>Mattilsynet: Ser at det er relevant å gi en uttalelse om drikkevann. Påpeker at det er bolighus eller fritidsboliger nært det omfattede området. De er ikke kjent med hvilken vannforsyning disse boligene har. Det bør undersøkes om det kan være drikkevannskilder i nærheten av området som kan bli negativt påvirket av det planlagte arbeidet i området.</p>	<p>Tas til orientering. Granada viser at det ikke finnes registrerte grunnvannsoppkomme eller grunnvannsborehull i/ved planområdet.</p>
<p>Statsforvalteren i Trøndelag:</p> <p><u>Landbruk:</u> I sørøst omfatter planavgrensningen noe dyrka mark, og i sørvest noe dyrkbart areal. Statsforvalteren viser i den forbindelse til nasjonale føringer om at jordvernet skal stå sterkt, bl.a. presisert i den nasjonal jordvernstrategi, vedtatt 16.06.2021. I jordvernstrategien er det et innskjerpet jordvernmål om maksimum årlig omdisponering av dyrka jord på 3000 daa. Dette målet skal nås innen 2025. Vi forutsetter at jordvern er en premiss i planleggingen og at det søkes løsninger som fører til minst mulig omdisponering av jordressurser. Dette gjelder også midlertidig berørt areal, da vi har erfaring med at bl.a. kjøreskader, jordpakking og iblanding av pukk i matjorda kan vanskeliggjøre tilbakeføring til landbruksproduksjon, noe som igjen vil kunne gi reduserte avlinger over mange år.</p> <p>I det videre planarbeidet må omfang og kvalitet på dyrka og dyrkbart areal som foreslås omdisponert fremgå, både permanent og ev. midlertidig. Driftsmessige konsekvenser samt eventuelle øvrige konsekvenser for landbruket i området må også vurderes. Dersom det blir nødvendig å omdisponere noe dyrka mark, mener vi at en matjordplan vil være nødvendig for å ivareta jordressursen på best mulig måte. Da ser man hvordan og på hvilket mottaksareal jordressursen er tenkt ivaretatt. Jordmasser som skal flyttes forutsettes å være fri for smittsomme sykdommer eller uønskete arter.</p> <p><u>Reindrift:</u> Kommuner og fylkeskommuner har konsultasjonsplikt i saker som berører samiske interesser (samelovens § 4-4). Konsultasjonsplikten innebærer et krav om involvering og reell dialog med samiske interesser tidlig i saksbehandlingen. Konsultasjonsplikten går utover kravene til medvirkning etter annet lovverk, og formålet er å oppnå enighet om saken. Gode konsultasjoner skal gi raskere og smidigere prosesser som betyr bedre grunnlag for</p>	<p>Tas til etterretning. Vi berører ikke dyrka mark.</p> <p>Tas til etterretning. Varsel om planoppstart er sendt til Færen reinbeitedistrikt. <i>I samtale med Nils Sigvard Danielsen den 08.02.2022 kunne han bekrefte at dette lå i utkanten av deres området og at de ikke hadde noen spesielle interesser</i></p>

beslutninger. Veileder om konsultasjonsplikten finnes hos Kommunal- og distrikts departementet.

Klima og miljø:

Det er særlig viktig å ta hensyn til liten kunnskap om naturtyper, elvemusling, Inna og i naturen rundt Inna og det landskapselementet som fossefallet gir. Elvemuslingen er svært sårbar, og det må tas spesifikke hensyn ved graving og andre inngrep i og rundt et vassdrag med elvemusling.

Naturmangfold:

Innenfor området er det dårlig kunnskap om naturtyper og sannsynligvis arter. Hvis ny bru innebærer nye inngrep i natur forventer vi at naturtyper på land, bunndyr, gyte- og leveområder for fisk og elvemusling kartlegges. Det må lages en plan for hvordan arbeidet med ny bru skal gjennomføres uten at det blir en negativ påvirkning på elvemusling.

Naturtyper på land skal kartlegges etter Natur i Norge (NiN). Trua naturtyper og naturtyper som er leveområde for mange trua arter skal kartlegges etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks (M2209 | 2022 eller senere utgaver).

Ta hensyn til Inna:

Forskrift om rammer for vannforvaltningen § 4 innebærer at tilstanden i ferskvann ikke skal forverres. Tilstanden skal forbedres og gjenopprettes slik at vannforekomstene har minst god økologisk og kjemisk tilstand. Dette innebærer blant annet at elver og bekker ikke skal legges i rør. Det bør brukes bro for å krysse elver og bekker. Miljødirektoratets håndbok 22-2002 Side: 3/5 «Slipp fisken fram» og «Tiltakshåndbok for bedre fysisk vannmiljø» (NORCE) har råd om hvordan tiltak og inngrep i vassdrag skal gjennomføres for å ta vare på leveforhold for fisk og andre ferskvannarter. Disse skal følges.

I den grad det kan gjøres tiltak uten tillatelser etter sektorlovverk, er det viktig at de gjøres på en måte som blant annet bevarer det naturlige bunnsubstratet i vassdraget, sikrer at fisk og andre dyr fremdeles kan bevege seg fritt i vassdraget og at kantskog langs vassdraget bevares

knyttet til planområdet. De får også sendt planen på høring.

Landskapselementet – fossefall er omtalt i planbeskrivelsen

Det blir ingen direkte inngrep i Inna. Tiltak i anleggsfasen innarbeides i bestemmelsene.

som leveområde for planter og dyr (jf. vannressursloven § 11). Vi minner om at det ikke er tillatt å fjerne kantskog uten en egen tillatelse fra statsforvalteren til dette. Hvis det mangler eller er bare en smal sone med kantskog langs vassdraget så anbefaler vi at det legges til rette for at denne blir bredere.

Fiskeinteresser, fisk og andre ferskvannsorganismers økologiske funksjonsområder skal tas vare på jf. laks- og innlandsfiskeoven § 7.

Det skal altså vurderes om tiltak i forbindelse med planen trenger tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Statsforvalteren godkjenner tiltak på strekninger som har anadrome laksefisk eller kreps og fylkeskommunen på strekninger med andre fiskearter.

Fremmede arter:

Hvis det er eller oppdages fremmede arter i området så bør disse bekjempes.

Reduser klimagassutslipp og gjør klimatilpasninger:

Vi anbefaler at det lages et klimaregnskap for prosjektet. Hvis det er myr i området så anbefaler vi at myrdybder undersøkes, for å kunne si noe om hvor store klimagassutslipp prosjektet medfører.

Rigg og anleggsområder:

Midlertidige rigg- og anleggsområder kan medføre store inngrep i naturen. Det skal derfor synliggjøres i planforslaget som sendes på høring hvor midlertidige rigg- og anleggsområder skal være. Vi anbefaler ikke å ha rigg- og anleggsområder i og ved elv, vann eller myr.

Bruk og håndtering av masser:

Dumping av masser kan gi store inngrep i naturen. Det skal derfor synliggjøres i planforslaget hvordan og hvor jord- og steinmasser skal mellomlagres og brukes til slutt. Varig lagring av masser (deponi) krever i de fleste tilfeller tillatelse etter forurensningsloven (jf. § 29 første ledd) og det må søkes om tillatelse fra Statsforvalteren etter at arealbruken er planavklart.

Søknad om fysiske tiltak i vassdrag gjøres etter at planen evt. er vedtatt.

Fagrapport naturmiljø og planbestemmelser

Ingen inngrep i mye. Punktutbedring som i utgangspunktet ikke skal påvirker trafikkmengden på strekningen. Klimaregnskap ikke utarbeidet, men det er laget en miljøoppfølgingsplan.

Planbeskrivelsen.

Tas til etterretning.

<p><u>Utfylling i vassdrag:</u> Å fjerne eller flytte masser fra bunnen av vassdrag, eller å dumpe/fylle ut i vassdrag er ikke lov. Dette kan påvirke kjemien og naturmangfoldet i vassdraget. Hvis dette er nødvendige tiltak i prosjektet så kreves det en egen tillatelse fra Statsforvalteren etter at arealbruken er planavklart.</p> <p><u>Samfunnssikkerhet:</u> Det må gjennomføres en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som er i tråd med plan- og bygningsloven § 4-3. Statsforvalteren påpeker at kommunen som planmyndighet er ansvarlig for ROS-analysen. Det er viktig at kommunen er bevisst sitt ansvar for å kvalitetssikre og godkjenne analysen (jf. sivilbeskyttelsesloven § 14 2.ledd, forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3, og plan og bygningsloven § 4-3).</p>	<p>Tas til etterretning.</p> <p>Tas til etterretning.</p>
<p>Trøndelag fylkeskommune:</p> <p><u>Veg og trafikk:</u> Veglinjene (kurver) på begge sider av brua bør vurderes og det bør så langt det er mulig utbedre denne tilpasset oppdatert standard. Brukonstruksjonen må også bygges etter samme standard. Det vises til N100. Det antas at ny strekning av fylkesveg 72 bygges etter vegklasse Hø1.</p> <p>I dagens situasjon er det etablert avkjørsler fra fylkesveg 72 på begge sider av brua nært elva. Vegrekkverket er ført ut fra fylkesveg 72 inn i avkjørslene, slik at ved utforkjøring fra fylkesveg 72 vil et kjøretøy treffe vegrekkverket i tilnærmet 90 graders vinkel. N2 Vegrekkverk har ikke styrke til å hindre at kjøretøy havner i elva ved påkjøring med så stor vinkel. Det bør ses på om det er mulig å flytte avkjørslene noe lengre bort fra elva slik at sikkerheten bedres.</p> <p><u>Kulturminner eldre tid:</u> Det er liten risiko for at det skal oppstå konflikt med automatisk fredete kulturminner i forbindelse med tiltaket. Minner om den generelle aktsomhets- og varslingsplikten etter kulturminnelovens § 8 annet ledd.</p>	<p>Dette tiltaket gjelder punktutbedring. Tilpasses geometri på eksisterende veg for å oppnå jevnhet på en lengre strekning.</p> <p>Tas til orientering. Fravik godkjent av fraviksgruppa i TRFK.</p>

<p><u>Nyere tids kulturminner:</u> Ut ifra flyfoto kan Kvernbrua være fra 1950-tallet eller eldre. Planarbeidet bør derfor beskrive historien til brua som kulturminne og legge inn en bestemmelse om at brua skal beskrives og foto-dokumenteres før riving.</p>	<p>Tas til etterretning.</p>
<p>Grunneiere/interessere:</p>	
<p>Verdalsbruket (Rune Gudding):</p> <p>Den kommunale vegen (ca. 1,5 km) forbi Sandnesset, går over i Værdalsbrukets skogsbilveg Sullivegen (ca. 2,6 km). Samlet utgjør dette vegnettet ca 4,1 km med veg godkjent for leveranse av tømmer. Vegen er godkjent for 13 tonns akseltrykk, 60 tonn totalvekt og 22 meters lengde. Behovet for å ta høyde for større kjøretøy er størst østover (mot Verdalen).</p> <p>Deler av gammelvegen, om Holmfossen på nordsiden fv. 72, er berørt av tiltaket. Dette er en svært viktig skogsbilveg for vår del, ikke minst for å i størst mulig grad unngå lunning av tømmer langs fv72. Det er viktig for vår del, og trafikksikkerhetsmessig, at avkjøringen nordvest for Kvennbrua opprettholdes og holdes åpen.</p>	<p>Til orientering. Det er kjørt sporing for kjøretøy med 22 m lengde mot Verdalen.</p>
<p>Jarle Thorleif Nestvold:</p> <p>Fra Jamtlandsvegen 3137 går strømtilførselen i jordkabel (nokså rettlinjert mellom siste stolpe og inntaket). Videre ligger en infiltrasjonsledning mellom hytta og elva.</p> <p>Hytteieier gjør også oppmerksom på at like inntil og delvis under nåværende bru er det gamle steinmurer (tørrmur) som for en stor del er i god stand, og et utmerket eksempel på "gamle dagers" byggekunst. Trolig er de så gamle at de er automatisk fredet, og i alle tilfeller absolutt verneverdige.</p>	<p>De gamle brukarene er ikke vernet/fredet, men de skal foto-dokumenteres som en del av planprosessen.</p>